

Statens revisionsverks
särskilda berättelse
till riksdagen
om revisionen
av statsbokslutet
och regeringens
årsberättelse för år
2022

STATENS REVISIONSVERKS
BERÄTTELSE TILL RIKSDAGEN

B 16/2023 RD

Statens revisionsverks särskilda berättelse
till riksdagen om revisionen av statsbokslutet
och regeringens årsberättelse för år 2022

B 16/2023 rd

Till riksdagen

Statsrådet har lämnat regeringens årsberättelse för år 2022 till riksdagen såsom en i 46 § i grundlagen föreskriven berättelse om regeringens verksamhet samt om skötseln av statsfinanserna, hur budgeten har följts och regeringens åtgärder med anledning av riksdagens beslut.

Statens revisionsverk har granskat det statsbokslut som ingår i berättelsen samt redogörelserna om statsfinanserna och skötseln av dem samt om verksamhetens resultat och lämnar härmed med stöd av 6 § i lagen om statens revisionsverk (676/2000) denna särskilda berättelse om revisionen till riksdagen.

Helsingfors den 2 juni 2023

Sami Yläoutinen
generaldirektör

Jaakko Eskola
direktör

Information om publikationen

L 1796-9549

ISSN 1796-9549 (häft)

ISSN 1796-9654 (pdf)

urn:nbn:vtv-B162023rd

<http://urn.fi/urn:nbn:vtv-B162023rd>

Dnr D/286/04.10.01/2023

PunaMusta Oy
Helsingfors 2023

Innehåll

Huvudsakligt innehåll	7
1 Revisionsberättelse för statsbokslutet 2022	9
2 Iakttagande av budgeten och de centrala bestämmelserna om den	13
3 Resultatinformation i regeringens årsberättelse	17
4 Behandlingen av den offentliga finanserna i regeringens årsberättelse	23

Huvudsakligt innehåll

På basis av revisionen av statsbokslutet har statsbokslutet för 2022 gjorts upp i enlighet med bestämmelser om det.

Revisionsverket påpekar att det i vissa revisioner upptäckts förfaranden som strider mot statsbudgeten och de centrala bestämmelserna om den, och samtidigt mot grundlagens bestämmelser om statsfinanserna, vilket i fråga om 10 bokföringsenheter föranlett ett negativt ställningstagande till lagenligheten. För finansåret 2022 gav revisionsverket totalt 61 revisionsberättelser om revisionerna av ministerier och andra bokföringsenheter.

Regeringens årsberättelse innehåller en redovisning av de relevanta föreskrivna ärendehelheterna. Redovisningen av de sociala effektmålen i budgetpropositionen är tillräcklig, men det finns brister i redovisningen av den funktionella effektiviteten och kostnadseffekterna. Rapporteringen om utfallet av de centrala målen i regeringsprogrammet är omfattande. Rapporteringen om det allmänna läget för hållbar utveckling är bra i årsberättelsen. Ministeriernas rapportering om åtgärderna för hållbar utveckling inom sina förvaltningsområden ger en bättre bild än tidigare av åtgärdernas effektivitet och verkningfullhet.

Regeringens årsberättelse redovisar i huvudsak heltäckande om den offentliga ekonomin. Beskrivningen av målen för det nominella saldot i de offentliga finanserna är knapphändig. Rapporteringen om statskoncernens ekonomiska ställning som helhet bör stärkas.

1 Revisionsberättelse för statsbokslutet 2022

Statens revisionsverk ger denna revisionsberättelse över revisionen av statsbokslutet för finansåret 2022. Revisionen har utförts av redovisningsrevisionsråd Susanna Falck, överrevisor Isa Lempinen, ledande redovisningsrevisor Anna-Marja Kari och ledande redovisningsrevisor Mari Brusila. Revisionen övervakades av direktör för redovisningsrevision, OFGR Vainö Viherkoski.

Revisionen har utförts i enlighet med revisionsverkets revisionsinstruktion och gäller ett sådant statsbokslut som avses i 17 a § i lagen om statsbudgeten inklusive noter som behövs för att ge de riktiga och tillräckliga uppgifter som avses i 18 § i nämnda lag till den del dessa berör statens budgetekonomi. I revisionen ingår bokslutets utfallskalkyl för budgeten, intäcks- och kostnadskalkyl, balansräkning, finansieringsanalys och noter samt statens centralbokföring, som ligger till grund för bokslutsuppgifterna. Revisionen har också gällt de förfaranden som ska säkerställa uppgifternas oföränderlighet och riktighet i centralbokföringen och beredningen av statsbokslutet.

Bokslut

Bokslutskalkylernas innehåll och presentationssätt samt den underliggande bokföringen har granskats i tillräcklig omfattning för att klargöra huruvida statsbokslutets kalkyler och noter i väsentliga delar upprättats på ett korrekt sätt.

Utgifter som hör till 2023 (350 000 euro) har i strid med budgeten och 5 a § i förordningen om statsbudgeten hänförts till 2022 under moment 30.20.20 (Veterinärvård och bekämpning av växtskadegörare, förslagsanslag). Med detta förfarande har man förlängt förslagsanslagets användningstid i strid med 7 § i lagen om statsbudgeten.

Utgifter som baserat på utbetalningsbeslut hör till 2023 (104 000 euro) har i strid med budgeten och 5 a § i förordningen om statsbudgeten hänförts till 2022 under moment 29.40.51 (Finlands Akademis forskningsanslag, förslagsanslag). Med detta förfarande har man förlängt förslagsanslagets användningstid i strid med 7 § i lagen om statsbudgeten.

Utgifter som baserat på utbetalningsbeslut hör till 2023 (2,0 miljoner euro) har i strid med budgeten och 5 a § i förordningen om statsbudgeten hänförts till 2022 under moment 26.40.63 (Stöd till mottagningsverksamhetens kunder, förslagsanslag). Med detta förfarande har man förlängt förslagsanslagets användningstid i strid med 7 § i lagen om statsbudgeten.

Utgifter som hör till 2023 (297 153 euro) har i strid med budgeten och 5 a § i förordningen om statsbudgeten hänförts till 2022 under moment 28.90.20 (Utveckling av den offentliga sektorns gemensamma informationsförvaltning och informationshantering, reservationsanslag 3 år i budgeten för 2020). Med förfarandet har man förlängt reservationsanslagets användningstid i strid med 7 § i lagen om statsbudgeten.

Under moment 25.10.50 (Ersättningar till privata rättsbiträden, förslagsanslag) har i strid med budgeten intäktsförts utgiftsåterbärningar som hänför sig till tidigare år (20 653 euro).

En del av anslaget under moment 33.01.04 (Omkostnader för statens sinnessjukhus, reservationsanslag 2 år) har använts i strid med budgeten för betalning av överföringsutgifter (211 482 euro).

Anslag under momenten 33.01.25 (Nationella elektroniska klientdatasystem inom social- och hälsovården, reservationsanslag 3 år i budgeten för 2020) och 33.03.25 (Nationella kompetenscenter, reservationsanslag 3 år i budgeten för 2020) har i strid med budgeten använts för betalning av mervärdesskatteutgifter (totalt 134 280 euro) som hör till moment 33.01.29 (Mervärdesskatteutgifter inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde, förslagsanslag).

Anslag under moment 26.30.02 (Nödcentralsverkets omkostnader, reservationsanslag 2 år i budgeten för 2021) har i strid med budgeten använts för betalning av mervärdesskatter (139 283 euro) som hör till moment 26.01.29 (Mervärdesskatteutgifter inom inrikesministeriets förvaltningsområde, förslagsanslag).

Finansiering utanför budgeten (30 872 euro) motsvarande mervärdesskatteutgifter som betalats från moment 25.01.29 (Mervärdesskatteutgifter inom justitieministeriets förvaltningsområde, förslagsanslag) har intäktsförts i strid med budgeten under moment 25.40.01 (Brottspåföljdsmyndighetens omkostnader, reservationsanslag 2 år).

De uppgifter om fullmakter som har lämnats till Statskontoret för upprättande av statsbokslutet kan som helhet betraktas som riktiga och tillräckliga. Uppgifterna om fullmakter i statsbokslutet motsvarar uppgifterna från den centraliserade fullmaktsuppföljningen.

Budgetens utfallskalkyl har upprättats på föreskrivet sätt.

Statens intäcks- och kostnadskalkyl samt balansräkning och finansieringskalkyl har upprättats på föreskrivet sätt.

Noterna har presenterats på det sätt som förordningen om statsbudgeten förutsätter.

Statens centralbokföring har ordnats i enlighet med förordningen om statsbudgeten.

Intern kontroll

Den interna kontrollen som gäller statsbokslutet har utvärderats genom en riskanalys och granskats i samband med revisionerna av statens centralbokföring, statsbokslutet och de statliga ämbetsverkens och inrättningarnas bokslut. Den interna kontrollen har dessutom utvärderats vid en granskning av den interna kontrollen i ekonomiförvaltningens centraliserade processer.

Vid revisionen av bokföringen och den interna kontrollen vid Statens ämbetsverk på Åland har det framkommit brister på grund av vilka Statens ämbetsverk på Åland ska vidta åtgärder. Vid revisionen av bokföringen vid Statens ämbetsverk på Åland har det konstaterats att god bokföringssed enligt 14 § i lagen om statsbudgeten inte har iakttagits.

Den interna kontrollen av vissa ekonomiförvaltningsuppgifter som avses i 12 b § i lagen om statsbudgeten har utvärderats i samband med riskanalysen och granskats i samband med granskningen av serviceproduktionens processer. I den interna kontrollen av kundserviceprocesserna vid Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning uppdagades brister som det är skäl för servicecentret att åtgärda.

Enligt den uppfattning som uppkommit i samband med revisionen av statsbokslutet innehåller uppgifterna i den underliggande centralbokföringen inte några väsentliga fel.

Revisionsverkets ställningstagande till bokslutet

Statsbokslutet för år 2022 har upprättats i enlighet med gällande bestämmelser.

Helsingfors den 10 maj 2023

Sami Yläoutinen
Generaldirektör

Susanna Falck
Redovisningsrevisionsråd

2 Iakttagande av budgeten och de centrala bestämmelserna om den

För finansåret 2022 gav revisionsverket totalt 61 revisionsberättelser om redovisningsrevisioner av ministerier och andra bokföringsenheter.

Felaktiga förfaranden som ansågs strida mot statsbudgeten och de centrala bestämmelserna om den konstaterades vid sammanlagt tio bokföringsenheter. Om dessa antecknades ett negativt ställningstagande till lagenligheten i revisionsberättelsen.

Tabell 1: Redovisningsrevisionsberättelser 2022

Förvaltningsområden	Redovisningsrevisionsberättelser (st.) 2022	Negativa ställningstaganden till lagenligheten (antalet BFE) 2020	Negativa ställningstaganden till lagenligheten (antalet BFE) 2021	Negativa ställningstaganden till lagenligheten (antalet BFE) 2022
Republikens presidents kansli	1	-	-	-
Statsrådets kansli	1	1	-	-
Utrikesministeriets förvaltningsområde	1	1	-	-
Justitieministeriets förvaltningsområde	6	1	1	2
Inrikesministeriets förvaltningsområde	7	1	1	2
Försvarsministeriets förvaltningsområde	2	1	-	-
Finansministeriets förvaltningsområde	12	-	2	2
Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	6	2	1	1
Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	4	-	-	-
Kommunikationsministeriets förvaltningsområde	4	1	1	1
Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	8	3	1	-
Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	6	-	2	2
Miljöministeriets förvaltningsområde	3	-	-	-
Totalt	61	11	9	10

Antalet bokföringsenheter som fått ett negativt ställningstagande till lagenligheten har varit nästan oförändrat 2020–2022. I ställningstagandet till lagenligheten kan ingå flera specificerade laglighetsanmärkningar, så antalet anmärkningar kan vara större än antalet bokföringsenheter som fått ett negativt ställningstagande till lagenligheten. År 2022 var antalet laglighetsanmärkningar sammanlagt tio, eftersom samtliga bokföringsenheter fick endast en laglighetsanmärkning. År 2021 var det sammanlagda antalet laglighetsanmärkningar 13 (negativt ställningstagande till lagenligheten för 9 bokföringsenheter) och år 2020 var det sammanlagda antalet 14 (negativt ställningstagande till lagenligheten för 11 bokföringsenheter). Mätt med antalet laglighetsanmärkningar har utvecklingen alltså varit positiv.

I sina redovisningsrevisioner strävar revisionsverket alltid efter att uppmärksamma den granskade bokföringsenheten på de väsentliga observationerna i ett så tidigt skede som möjligt. På så sätt kan den granskade bokföringsenheten vidta åtgärder så snart som möjligt utifrån observationerna. Bokföringsenheterna kan rätta felaktiga förfaringsätt eller händelser som strider mot budgeten redan under räkenskapsperioden innan bokslutet godkänns och revisionsberättelsen lämnas.

Av de negativa ställningstagandena kan man inte dra slutsatsen att det uppställda laglighetskravet för skötseln av statens ekonomi inte har uppfyllts eller att ett missbruk av statliga medel skulle ligga bakom ställningstagandena. Ett negativt ställningstagande till lagenligheten bör emellertid alltid betraktas som allvarligt avseende ekonomiförvaltningen vid ifrågasvarande ämbetsverk. Förfaranden som strider mot budgeten och de centrala bestämmelserna om den ska alltid tas i beaktande.

Att budgeten är tydlig och enhetlig spelar en stor roll för effektivt verkställande av budgeten och god budgetefterlevnad. Hur enhetliga och entydiga lösningar som görs då budgeten upprättas är väsentligt för budgetbesluten och budgetgenomförandet. En enhetlig budget bidrar också till en fungerande och effektiv skötsel av statsfinanserna. Revisionsverkets redovisningsrevisioner har även som syfte att främja en enhetlig och tydlig budgetberedning och ett enhetligt och tydligt upprättande av budgeten inom alla förvaltningsområden.

3 Resultatinformation i regeringens årsberättelse

Regeringens årsberättelse innehåller en redovisning av de relevanta föreskrivna ärendehelheterna. Redovisningen av de sociala effektmålen i budgetpropositionen är tillräcklig, men det finns brister i redovisningen av den funktionella effektiviteten och kostnadseffekterna. Rapporteringen om utfallet av de centrala målen i regeringsprogrammet är omfattande. Rapporteringen om det allmänna läget för hållbar utveckling är bra i årsberättelsen. Ministeriernas rapportering om åtgärderna för hållbar utveckling inom sina förvaltningsområden ger en bättre bild än tidigare av åtgärdernas effektivitet och verkningsfullhet.

Årsberättelsen omfattar de föreskrivna ärendehelheterna

I regeringens årsberättelse för 2022 presenteras de relevanta delarna av de ärendehelheter som föreskrivs i lagen om statsbudgeten (423/1988, 17 och 18 §) och som preciseras i förordningen om statsbudgeten (1243/1992, 68 a–b §). Årsberättelsens rapportering är till denna del författningssenlig och i huvudsak tillräcklig.

Enligt 68 b § 1 momentet 4 punkten i förordningen om statsbudgeten ska årsberättelsen innehålla en sammanfattning av de viktigaste uppgifterna om hur de funktionella resultatmålen för ministeriernas förvaltningsområde samt för deras ämbetsverk och inrättningar har uppnåtts och om utvecklingen av verksamhetens effektivitet. Presentationen i årsberättelsen av uppgifterna om uppnåendet av de funktionella resultatmålen varierar och texternas innehållskrav uppfylls endast delvis. Uppgifterna i årsberättelsen presenteras närmast i form av en allmän beskrivning av verksamheten och ekonomin och utvecklingen av effektiviteten berörs knappt alls. Flera förvaltningsområden (bl.a. arbets- och näringsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, kommunikationsministeriet) hänvisar till resultatmålen för ämbetsverken inom förvaltningsområdet och uppnåendet av dem endast i bifogade separata dokument (ämbetsverkens och inrättningarnas verksamhetsberättelser). Detta uppfyller inte helt kravet på sammanfattande uppgifter och man bör överväga att presentera

någon form av sammanfattande tabeller. Kraven på årsberättelsens innehåll och form orsakar visserligen utrymmesbrist, och i praktiken är det ofta inte möjligt att presentera resultatinformation.

Presentationen av åtgärdernas kostnadseffektivitet i regeringens årsberättelse orsakar fortfarande utmaningar, även om fler förvaltningsområden än tidigare år presenterar uppgifter i årsberättelsen för 2022 om åtgärdernas kostnadseffektivitet. Justitieministeriet och försvarsministeriet samt även undervisnings- och kulturministeriet, inrikesministeriet och arbets- och näringsministeriet är de som presenterar nyckeltalen bäst. Kravet på uppgifter om kostnadseffektiviteten i årsberättelsen har visat sig vara en utmaning även tidigare, och strävan efter en komprimerad redogörelse för de väsentliga uppgifterna gör att det inte är möjligt att presentera dem på ett heltäckande sätt.

Rapporteringen om effektmålen är tillräcklig, ministeriernas egna bedömningar av måluppfyllelsen varierar

I årsberättelsen rapporteras om utfallet för de effektmål som anges i huvudtitelmotiveringen i budgetpropositionen enligt förvaltningsområde. Antalet effektmål är förenligt med föreskriften om uppgörande av budgetförslag, enligt vilken varje ministerium ska lägga fram några effektmål i huvudtitelmotiveringen. Budgetpropositionen innehåller sammanlagt 51 effektmål, och samtliga redovisas i årsberättelsen. Antalet mål motsvarar antalet under tidigare år.

I årsberättelsen rapporteras förvaltningsområdesvis om alla mål i huvudtitelmotiveringarna och målen presenteras på ett enhetligt sätt i dokumenten. Som helhet betraktad är redovisningen av effektmålen tillräcklig och täckande.

I årsberättelsen bedömer ministerierna, utöver redovisningen av effektmålen, hur väl de anser sig ha lyckats uppnå sina effektmål på en femgradig skala (försvarligt–utmärkt). Bedömningarna är ministeriernas egna och grundar sig på deras helhetsbedömningar av måluppfyllelsen. Därför är bedömningarna inte jämförbara sinsemellan och beskriver inte objektivt hur effektmålen har uppnåtts.

Förvaltningsområdenas bedömningar av hur effektmålen har uppnåtts har förändrats något jämfört med i fjol. Spridningen har ökat: av betygen hade 3/51 förbättrats och 6/51 försämrats. Av målen hade enligt bedömningarna 3/51 förverkligats utmärkt (förra året 0/51), 34/51 väl (förra året 42/51), 12/51 nöjaktigt (förra året 9/51) och 2/51 försvarligt (förra året 0/51).

Uppnåendet av effektmålen har enligt ministeriernas egna bedömningar utvecklats mest positivt inom utrikesministeriets och arbets- och näringsministeriets områden. Utrikesministeriet har bedömt att det har uppnått två effektmål på ett utmärkt sätt. En tydlig försämring har skett inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde, som är det enda av ministerierna som har bedömt att vissa effektmål har uppnåtts endast på ett försvarligt sätt. Under regeringsperioden har effektiviteten försämrats också inom inrikesministeriets område (försämring av den inre säkerheten).

Rapporteringen om regeringsprogrammet fokuserar på kriser och uppnådda mål under regeringsperioden

Enligt 68 a § 1.1 punkten i förordningen om statsbudgeten ska i regeringens årsberättelse ingå en översikt över regeringens centrala politikhelheter och en bedömning av deras utveckling. Regeringsprogrammet genomförs genom regeringens handlingsplan, som är indelad i sju strategiska helheter. Varje strategisk helhet indelas i ytterligare 4–8 projekthelheter eller åtgärdsområden, och inom ramen för dem genomförs enskilda projekt. I regeringens handlingsplan ingår sammanlagt 231 projekt eller åtgärder.

I berättelsedelen i regeringens årsberättelse rapporteras om genomförandet av regeringsprogrammet och de centrala förändringar som påverkat regeringsverksamheten gånge igenom. Rapporteringen från 2022 präglas av åtgärderna med anknytning till coronaepidemin, Rysslands invasion av Ukraina och Finlands anslutning till Nordatlantiska fördraget (Nato). Rapporteringen om åtgärderna i regeringsprogrammet är sammanfattande och med beaktande av tidigare års rapporter heltäckande. Rapporteringen i regeringens årsberättelser under Rinnes och Marins regeringsperiod har omfattat nästan alla 231 projekt i regeringsprogrammet och merparten av textskrivningarna.

I årsberättelsen har man rapporterat i huvudsak på ett bra sätt om projekt som i verkställighetsplanen för regeringsprogrammet har uppgetts bli klara 2022. I alla strategiska helheter i regeringsprogrammet ingår dock flera projekt som har uppgetts bli klara eller avslutas alldeles i slutet av regeringsperioden (4/2023). Det vore viktigt att rapportera om hur dessa projekt fortskrider eller om de blir klara även under det kommande regeringsprogrammet.

I regeringsprogrammet ingår sammanlagt 774 åtgärder, och i årsberättelsen uppskattar man att 90 procent av dessa genomförs före utgången av regeringsperioden. Dessa 774 åtgärder är inte bara projekt eller reformer, utan också allmänna riktlinjer och kontinuerlig verksamhet. I fråga om den kontinuerliga verksamheten varierar bedömningen av framgången mellan olika aktörer: partiellt uppnående av mål som överskrider valperioderna kan bedömas antingen som slutförd eller som pågående verksamhet. Av uttrycket "färdigställs inte under denna valperiod" kan man således inte direkt dra slutsatsen att någon åtgärd har misslyckats (t.ex. kolneutralitet före 2035). Likaså kan mål som antecknats som uppnådda innebära kontinuerlig verksamhet som överskrider valperioderna.

Hållbarhetsrapporteringen har blivit bättre

Enligt 68 a § i förordningen om statsbudgeten ska årsberättelsen innehålla en översikt över regeringens centrala politikhelheter och en bedömning av deras utveckling. Hållbar utveckling är en av dessa helheter, för vilken man redovisar i ett eget underkapitel som en del av genomförandet av regeringsprogrammet samt i detalj i varje ministeriets resultatöversikt.

Vid revisionen konstaterades att texten om åtgärderna för hållbar utveckling i berättelsedelen är väsentlig och tillförlitlig. Texten motsvarar fjolårets rapporteringsform med den skillnaden att för 2022 rapporterar man om fler genomförda åtgärder än tidigare och dessutom presenterar man en direkt utvärdering av hur Finland lyckats uppnå målen för hållbar utveckling. I årsberättelsen rapporterar man om läget för hållbar utveckling i förhållande

till väsentliga jämförelsegrunder, dvs. FN:s globala mål för hållbar utveckling och läget i andra länder. Dessutom ger man indikatorbaserade uppgifter om läget för hållbar utveckling i Finland som baserar sig på målen för det samhällliga åtagandet för hållbar utveckling. Uppgifterna härrör från tillförlitliga källor: från SDG-jämförelser som utarbetats av internationella organisationer samt från ett uppföljningssystem av kommissionen för hållbar utveckling, som grundar sig på cirka 40 indikatorer och tio övervakningskorgar som bildats av dem.

De detaljerade målen för hållbar utveckling ställs upp ministerievis i huvudtitelmotiveringarna i budgetpropositionen. På motsvarande sätt rapporteras vilka åtgärder som vidtagits för att uppnå målen ministerievis i bilaga 1 till regeringens årsberättelse. Vid revisionen noterades att man i ministeriernas resultatöversikter i regeringens årsberättelse på ett heltäckande sätt rapporterar om de förvaltningsspecifika målen och åtgärderna för hållbar utveckling i huvudtitelmotiveringarna i budgetpropositionen.

Målen i huvudtitelmotiveringarna har komprimerats och skärpts jämfört med tidigare år, fastän ministeriernas texter i huvudtitelmotiveringarna i budgetpropositionen inte helt motsvarar de målsättningar som man svarar på i årsberättelsens avsnitt om hållbar utveckling. Motsvarigheten i texterna i budgetpropositionen och regeringens årsberättelse har dock förbättrats jämfört med tidigare år: vid revisionen konstaterades att i 10 förvaltningsområden var rapporteringen om hur målen för hållbar utveckling har uppnåtts bra, i ett område var den delvis bra (justitieministeriet svarar i sin rapportering på målen för hållbar utveckling i budgetpropositionen för 2021, men inte för 2022) och endast finansministeriets rapportering anknöt inte direkt till målen i budgetpropositionen. Rapporteringens omfattning varierar, och till exempel i fråga om arbets- och näringsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet och miljöministeriet beskrivs måluppfyllelsen mycket utförligt. En del ministerier, i synnerhet inrikesministeriet, motiverar också på ett bra sätt ifall vissa uppställda mål inte har uppnåtts under berättelseåret.

4 Behandlingen av den offentliga finanserna i regeringens årsberättelse

Regeringens årsberättelse redovisar i huvudsak heltäckande för de offentliga finanserna. Beskrivningen av målen för det strukturella saldot i de offentliga finanserna är knapphändig. Rapporteringen om statskoncernens ekonomiska ställning som helhet bör stärkas. Vid revisionen bedömdes huruvida kapitlet om den offentliga ekonomin i regeringens årsberättelse innehåller uppgifter om situationen inom den offentliga ekonomin och statsfinanserna i enlighet med 18 § i lagen om statsbudgeten och 68 a § i förordningen om statsbudgeten.

Läget i den offentliga ekonomin

Förordningen om statsbudgeten (68 a §) förutsätter att regeringens årsberättelse innehåller en översikt över situationen inom den offentliga ekonomin och statsfinanserna. Avsnitt 3.1. ”Läget i den offentliga ekonomin” i regeringens årsberättelse ger en koncis och informativ bild av läget i den offentliga ekonomin år 2022. Situationen gällande de EU-bestämmelser som styr den offentliga ekonomin behandlas heltäckande i årsberättelsen. Den allmänna undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten har varit i kraft hela 2022, vilket har påverkat bedömningen av efterlevnaden av bestämmelserna. Behandlingen av de mål för det nominella saldot som ställs upp i planen för de offentliga finanserna är knapphändig och man får inte någon klar uppfattning om huruvida målen har uppnåtts eller inte. Den ramregel som fastställdes i regeringsprogrammet 2019 följdes inte 2022, men detta nämns inte entydigt i regeringens årsberättelse.

Revisionsverket presenterar en egen utvärdering av skötseln av de offentliga finanserna i en promemoria om övervakningen av finanspolitiken som publiceras i juni 2023. I promemorian utvärderas bland annat regeringens finanspolitik och finansministeriets ekonomiska prognos.

Statens ansvarsförbindelser och risker

Enligt budgetförordningen ska regeringens årsberättelse innehålla en bedömning av statens största finansiella risker och deras betydelse. Dessutom ska årsberättelsen innehålla en översikt över intäkterna och kostnaderna inom den helhet som utgörs av budgetekonomin, statens affärsverk och de statliga fonderna utanför budgeten samt över förmögenhetsställningen och ansvarsförbindelserna utanför balansräkningen. Statens ansvarsförbindelser omfattar statsborgen och statsgarantier, kapitalansvar, skulder och andra ansvarsförbindelser, såsom pensionsansvar. I årsberättelsen definieras riskerna som avvikelser som har en negativ inverkan på det nominella saldot för statsfinanserna i förhållande till den prognostiserade utvecklingen.

I årsberättelsen behandlas statsskulden i ett eget underkapitel och riskerna i anslutning till den i underkapitlet om statsfinansernas ansvarsförbindelser och risker. Det konstateras att statsskulden har mer än fördubblats från nivån 2007, men ökningen av räntekostnaderna för statsskulden beskrivs endast kortfattat.

Antalet statsborgen och garantier har sedan länge ökat i Finland. Hälften av de borgens- och garantiansvar som gällde i slutet av 2022 (sammanlagt 68,5 miljarder euro) hänförde sig till Finnvera och cirka en fjärdedel till Statens bostadsfond. Finnveras verksamhet beskrivs ingående i årsberättelsen. I årsberättelsen vore det dock nödvändigt att med hjälp av olika riskscenarier närmare beskriva huruvida exportgarantiverksamhetens riskbuffertar är tillräckliga samt det eventuella behovet av tilläggs kapital.

Man beaktar i årsberättelsen att statens balansställning är svår att gestalta, eftersom tillgångsposter finns i enheter utanför budgeten. Därför försvåras riskhanteringen i anslutning till balansräkningen. Statens revisionsverk har i sina tidigare utvärderingar fäst avseende vid behovet av att utveckla statens koncernrapportering, vilket skulle förbättra helhetsbilden av statens ekonomiska ställning. Finansministeriet har tillsatt ett projekt för att utveckla statsbokslutet (Valtike), som bland annat ska bedöma behovet av att utveckla statens koncernbokslut. Revisionsverket anser att utvecklingsprojektet är motiverat.

STATENS REVISIONSVERK
PORKALAGATAN 1, PB 1119, 00101 HELSINGFORS

tel. 09 4321 | www.vtv.fi | @VTV_fi